

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2011/12:29

Fredagen den 16 mars

Stenografiska
uppteckningar
2011/12:29

1 § Jordbruk och fiske

Landsbygdsminister Eskil Erlandsson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 23 januari 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 19–20 mars 2012

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag förklarar sammanträdet öppnat och hälsar landsbygdsministern med medarbetare välkomna.

Det finns inga A-punkter. Däremot finns en återrapport från mötet den 23 januari. Vill landsbygdsministern säga någonting om det?

Anf. 2 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Som vanligt är jag beredd att svara på nämndens frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor. Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Vi går till dagordningspunkt 3, Reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken. Det låter storstilat, men sedan står endast Förenkling.

Anf. 4 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ja, man kunde ha hoppats att det hade varit en förenkling.

Den första diskussionspunkten på rådet gäller alltså förenklingar av den gemensamma jordbrukspolitiken. Det danska ordförandeskapet har skickat ut två frågor för att underlätta diskussionen, vilka vi tidigare i veckan skickat till riksdagen.

Att åstadkomma förenklingar av jordbrukspolitiken är en mycket viktig fråga för mig. Jag är besviken på att kommissionens förslag inte lever upp till de krav på förenklingar som vi och många andra medlemsstater framfört vid ett flertal tillfällen.

Jordbrukspolitiken och stödpolitiken är komplexa och svårbegripliga redan i nuläget och utgör en börda för jordbrukarna. Min bedömning är att kommissionens förslag snarare ökar den administrativa bördan än förenklar systemet. Det beror bland annat på den föreslagna definitionen av aktiva brukare, på förgröningen och på kravet att göra en ny utdelning av stödrätten.

Flera viktiga delar av systemet behöver ändras för att det ska bli enklare och effektivare. Vi arbetar aktivt med att hitta konkreta förslag på hur lagförslagen kan förbättras. Vi har skickat in många förslag på förändringar till ordförandeskapet.

Anf. 5 PYYRI NIEMI (S):

Ordförande! Jag tackar ministern för föredragningen.

Vi hade en längre diskussion i går, och för formens skull lämnade vi då in en avvikande mening. Det syns dock inte i protokollet i dag eftersom vi ska justera protokollet på miljö- och jordbruksutskottet på tisdag. Anledningen till det är att ett antal partier lite grann ville kontrollera hur vi, efter ministrarnas föredragning, ska formulera de avvikande meningarna. Vi har fortfarande en avvikande mening som vi kommer att lämna in och som alltså justeras på tisdag kommande vecka.

Anf. 6 ORDFÖRANDE:

Gäller den avvikande meningen hela reformen eller bara förenklingsdelen?

Anf. 7 PYYRI NIEMI (S):

Hela reformen.

Anf. 8 EMMA WALLRUP (V):

Även jag var med på mötet i går. Vi diskuterade frågan, och jag skulle vilja lyfta fram ytterligare några saker.

Vänsterpartiet vill gärna att Sverige under diskussionen bland annat driver frågan om öppenheten, alltså offentliggörandet av mottagarna för EU:s jordbruksstöd. I dag har flera medlemsstater sekretess kring utbetalningarna av jordbruksstödet. Det är viktigt att subventionerna är offentliga, vilket skulle kunna lösas genom en lagändring på EU-nivå. Vi vill därför att Sverige driver på i den frågan.

Vidare vill vi att jordbrukspolitiken åternationaliseras. Det är en viktig fråga. Vi behöver gå mot en ökad självförsörjningsgrad, minska transporter och bli mer närproducerande. Det är viktigt att Sverige verkar för att vi ska få en bättre klimatplanering vad gäller jordbruket, liksom minskade transporter, och därför anser vi att åternationaliseringen är viktig.

Anf. 9 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M):

Ordförande! Möjligen kan jag hjälpa till att reda ut vad som hände i går. Vi hade en överläggning om hela jordbrukspolitiken före EU-nämndens ärenden, och det var där Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna anmälde avvikande mening, men de var inte likalydande. Detta sagt som ett förtydligande. Det har alltså inte med denna fråga att göra.

Anf. 10 PYYRI NIEMI (S):

Exakt så. Jag blandade ihop begreppen. Vi hade nämligen en överläggning om den totala jordbrukspolitiken i går, och då lämnade vi in en avvikande mening angående jordbrukspolitiken, som utskottet ska be-

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Vänsterpartiets avvikande mening gäller uppenbarligen hela jordbrukspolitiken, men den är inte uppe nu. Ska vi skjuta på de avvikande meningarna tills frågan om hela politiken kommer upp? Då finns tillfälle att återkomma.

Jag finner att det finns stöd för regeringens position inför de fortsatta förhandlingarna.

Därmed går vi över till fiskefrågorna.

Anf. 12 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Vid rådsmötet kommande vecka ska vi debattera förslaget om ett förbud mot utkast av fisk inom GFP-reformen. Det är, som ni vet, en mycket viktig fråga för den svenska regeringen. Jag vill kort beröra de tre frågor, eller snarare frågekluster, som vi ska diskutera på rådsmötet.

Det första frågeklustret handlar om omfattningen och infasningen av ett utkastförbud. Det andra handlar om minimimått och hantering av oönskade fångster. Det tredje handlar om ifall Havs- och fiskerifonden samt marknadsordningen kan stödja ett utkastförbud.

När det gäller omfattningen anser jag att ett utkastförbud bör omfatta alla kommersiella arter med undantag av dem som överlever om man släpper tillbaka dem i vattnet. Kommissionen vill fasa in förbudet per art. Vi ser problem med att införa systemet gradvis, men ska man göra det bör man utgå från fiskerier och inte arter. Det är så vi arbetar i Skagerrak med hjälp av näringen och forskare. Där har jag och mina ministerkolleger sagt att vi ska förbjuda utkastet från den 1 januari nästa år.

Om vi sedan går över till det andra frågeklustret, det om minimistorlekarna, vill jag säga att de absolut behöver ses över. Där anser jag likasom kommissionen att vi bör sätta ett minimimått för handel enligt biologiska kriterier. All fisk ska få leka minst en gång innan den fiskas. Enligt förslaget ska mindre fiskar malas ned till fiskmjöl.

Det är viktigt att titta på ersättningen till fiskaren. Den måste vara så liten att fiskaren vill undvika att fänga småfisk för att inte minska värdet på sin kvot, men den ska samtidigt ge ett incitament att landa fångsten som han eller hon får. I dag kastas fisk som är under minimimått bort. I framtiden ska den landas men inte säljas till konsumtion.

Dessa marknadsaspekter av ett utkastförbud måste vi jobba med inom marknadsordningen, som det tredje frågeklustret handlar om. Den kommande Havs- och fiskerifonden bör vara inriktad på att främja selektivt fiske. Genom att införa ett utkastförbud i EU ska vi framför allt skapa incitament för fiskaren att undvika oönskade fångster. Vi ökar även kunskapen om fiskets fångster.

Förbudet mot utkast är en viktig del i reformen, och jag och regeringen kommer att göra allt vi kan för att förslaget inte ska urholkas.

Anf. 13 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Jag håller i princip med regeringen men skulle ändå vilja skicka med synpunkten att vi helst hade sett att man slutade finansiera detta politikområde.

Anf. 14 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Vad gäller fiskerifondens storlek och omfattning är det i första hand en fråga som kommer att diskuteras av stats- och regeringscheferna mot slutet av året, inför den kommande finansiella perioden.

Anf. 15 EMMA WALLRUP (V):

Vi i Vänsterpartiet är glada över att regeringen tänker driva den frågan. Vi tycker att det är viktigt att man inte kommersialiserar oönskade fångster under utkastförbud och minimistorlekar, inte under några som helst omständigheter. Det ska vara det absoluta kravet.

Jag vill även göra ett medskick. Nu kanske jag går lite utanför dagordningen, men jag känner att jag måste göra det eftersom det är så pass viktigt. Under artikel 7 i rådsslutsatserna i den externa dimensionen är det viktigt att driva på att det inte är de provisoriska fiskeavtalen som gäller, utan det ska vara riktiga avtal eller så ska avtalen sluta att gälla. Det ska inte vara tillåtet att fiska med provisoriska fiskeavtal eftersom de provisoriska avtalen ofta blir långvariga och fisket sker under dåliga förutsättningar. Det är en viktig fråga som vi gärna vill att regeringen driver.

Anf. 16 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Det är ett mycket bra påpekande. Vi återkommer till det under dagordningspunkt 8.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg under punkt 4.

Vi går till punkt 5 om den gemensamma marknadsordningen.

Anf. 18 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag kommer inte att upprepa de generella ståndpunkter som regeringen har rörande marknadsordningen, som jag redogjorde för vid den särskilda överläggning som hölls om GFP-reformen i höstas, utan ska under denna dagordningspunkt fokusera på de tre frågor som ordförandeskapet har presenterat.

Den första frågan handlar om hur producentorganisationernas roll kan stärkas och vilken roll de ska ha i förvaltningen av fisket och vattenbruket. Det är regeringens ståndpunkt att producentorganisationerna själva ska ta ett större ansvar för resursförvaltningen och en hållbar produktion. Regeringen är positivt inställd till att förslaget till marknadsordning innehåller flera instrument för att ge näringen möjlighet att själv ta ett större ansvar.

Genom att utnyttja producentorganisationerna kan enskilda fiskare gå samman i åtgärder som de enskilt inte kunnat göra.

Regeringen välkomnar frivilliga initiativ till samarbete i näringen, men jag vill betona att det måste vara fråga om just frivillighet så att

producenterna som inte är medlemmar i en producentorganisation inte behöver anpassa sig till de regler som gäller för erkända producentorganisationer.

2011/12:29

16 mars

Regeringen anser att enskilda producentorganisationers verksamhet ska omfatta främjande av ett uthålligt fiske. Detta innebär till exempel kvotfördelning och hantering av oönskade fångster av kommersiella bestånd, förbättrade villkor för utsläppande av fiskeriprodukter på marknaden samt en förbättrad lönsamhet för producenterna. Regeringen anser däremot att det vore olämpligt om erkända producentorganisationer sysslade med prisstabiliserande åtgärder.

Den andra frågan handlar om vilka som är de lämpligaste verktygen och de legala instrumenten för en förbättrad konsumentinformation. Regeringen är positiv till tydlig konsumentinformation. Ur ett förenklingsperspektiv är det viktigt att detta inte behöver regleras i flera förordningar, vilket nu är fallet. I sammanhanget är det viktigt att ifrågasätta nyttan av att reglera frivillig konsumentinformation.

Den tredje frågan som ordförandeskapet har ställt handlar om vilka marknadsinstrument som behövs för att stödja införandet av en reformerad GFP. Regeringen anser att det inte bör införas några ytterligare marknadsinstrument i den gemensamma fiskeripolitiken. I stället är regeringen positiv till att förslaget syftar till att minska antalet marknadsstörande element dels genom att man har tagit bort flera av de tidigare interventionssystemen, dels genom utfasning av stödet till privat lagring.

Regeringen hade gärna sett att man fasat ut stödet till privat lagring tidigare än till 2019. Men jag anser ändå att det är bra att vi kommer till ett slutdatum.

Anf. 19 PYRY NIEMI (S):

Ordförande! Tack, ministern! Vi delar uppfattningen att producentorganisationerna framför allt ska gå ihop av frivilliga skäl och inte organiseras centralt. Det är en väldigt viktig ståndpunkt. Annars är risken stor att det blir helt fel fokus för producenterna. Det skulle också drabba till exempel det svenska fisket i många stycken. Det framförde vi också i går.

När det gäller konsumentinformationen kan jag till viss del hålla med ministern om att det inte är bra med dubbelregleringar och administrativa bördor. Men jag anser också att regeringen i andra sammanhang måste vara mycket tydlig beroende på var konsumentinformationen drivs. Vi kan ta med att det finns väldigt bra initiativ i den svenska livsmedelshandeln när det gäller konsumentinformationen om fiskeprodukter.

Vi är aktivt *för* att det ska förstärkas och bli ännu bättre. Hur eller var tänker vi inte lägga fram några notifieringar om i dag. Men det är viktigt att följa den frågan. Det har skett många förändringar och förbättringar den senaste tiden. Det är en väldigt positiv trend, och den välkomnar ni.

Anf. 20 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Jag vill lämna en synpunkt. Det finns rimligen fördelar om man skiftar fokus från produktionen till marknadsledet. Men det är inte riktigt där man hamnar enligt min bedömning, som jag tolkar kommissionens förslag.

Vidare kan man starkt ifrågasätta de kollektivistiska delarna i förslaget i artikel 26 och framåt där man nästan kan likna det med en tvångsanslutning. Det borde räcka med att organisationen tillåts ha en dominerande ställning, som nu ligger på 65 procent, i varje fall enligt de informationer som jag har fått.

Några ytterligare påtryckningsmekanismer borde inte behövas. Risken finns att reglerna inte i praktiken blir så frivilliga.

Anf. 21 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Beträffande märkningsfrågorna tror jag att vi allesammans kan vara överens om att det är lämpligt att reglera dem i det direktiv som finns om information till konsument för att undvika denna typ av dubbelregleringar och i allra värsta fall motstridiga direktiv. Det är till förfång för oss konsumenter men kanske än mer till förfång för den som är i producentleden, och därav den ställning vi har tagit i den delen.

När det gäller Johnny Skalins fråga är regeringens och min uppfattning och vad jag förstår också kommissionens uppfattning att anslutning till organisationerna ska bygga på frivillighetens grund. Det ska inte vara kollektivistiskt, tvångsanslutning eller någonting liknande, utan det är frivilligheten som gäller.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar det som att det finns stöd för regeringens position under punkt 5.

Punkt 6 gäller Havs- och fiskerifonden.

Anf. 23 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr ordförande! Även på denna punkt har ordförandeskapet ställt tre frågor till medlemsstaterna.

Vad gäller den första frågan om Havs- och fiskerifondens huvudprioriteringar är det regeringens inställning att fonden ska stödja övergången till ett resursmässigt uthålligt fiske och målet om maximalt hållbart uttag samt underlätta genomförandet av utkastförbudet. Regeringen bedömer att kommissionens förslag innehåller nödvändiga åtgärder för just detta.

Den andra frågan handlar bland annat om hur Havs- och fiskerifonden kan användas för att främja selektivitet, innovation, forskning, vetenskaplig rådgivning och kontroll. Även i det hänseendet anser regeringen att förslaget är bra. Förslaget innehåller flera viktiga förvaltningsinstrument. Sådana åtgärder är mycket viktiga för att bidra till en mer ansvarsfull förvaltning av resursen och för att främja en anpassning av fisket och fiskeflottan. Sammantaget kan detta underlätta en övergång till ett resursmässigt mer uthålligt fiske.

Den tredje frågan som ordförandeskapet har ställt handlar om hur fondens medel bäst kan användas för att skapa en levande kust- och landsbygd. Precis som enligt det nu gällande regelverket föreslås fonden stödja särskilt utpekade områden som är beroende av fisket, så kallade fiskeområden. Inom dessa områden kan stöd lämnas för diversifiering till andra näringsverksamheter än fiske såsom fritidsfiske och fisketuristisk näring.

Regeringen anser att stödet till en hållbar utveckling i fiskeområden är viktigt. Fonden kan på så vis bidra till att skapa sammanhållning och

social delaktighet i samhällen som är beroende av fiske. Viktigt är dock att EHFF föreslås stödja diversifiering av de lokala ekonomierna mot andra sektorer i den marina ekonomin. Det är något som kan bidra till nya arbetstillfällen och tillväxtmöjligheter i kustområdena.

Sammanfattningsvis vill jag framhålla att kommissionens förslag enligt regeringens uppfattning innehåller flera viktiga verktyg för att uppnå målen med reformen av fiskeripolitiken. Det är därför viktigt att Sverige kan verka för att förslaget inte urvattnas.

Anf. 24 PYRY NIEMI (S):

Jag ska fatta mig väldigt kort. Vi anförde en avvikande mening i går i utskottet. Den hänvisar vi också till.

Anf. 25 HELENA LEANDER (MP):

Jag har kommit fram till att vi också är med på den.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Jag ser att Emma Wallrup också är med på den. Det är en upprepning av tidigare avvikande mening.

Jag sammanfattar det som att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna, men det finns en gemensam avvikande mening från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet från överläggningen i miljö- och jordbruksutskottet den 16 februari.

Vi går vidare till punkt 8 om den gemensamma fiskeripolitikens internationella dimension.

Anf. 27 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Det danska ordförandeskapet har lagt fram ett förslag till rådsslutsatser om kommissionens meddelande om den gemensamma fiskeripolitikens internationella dimension. De är tänkta att antas vid jordbruks- och fiskerådet på måndag.

Rådsslutsatserna tar sin utgångspunkt i kommissionens meddelande om den gemensamma fiskeripolitikens internationella dimension och tar avstamp i tidigare antagna rådsslutsatser. De är formulerade som allmänna riktlinjer och täcker den internationella och regionala nivån och samtliga bilaterala avtal om fiske och även de nordliga fiskeavtalen.

Slutsatserna från 2004 omfattade endast fiskepartnerskapsavtalen medan det som vi nu har på bordet omfattar hela den externa dimensionen. De nya rådsslutsatserna är därmed bredare i jämförelse med dem som antogs 2004 men också skarpare. Jag vill särskilt lyfta fram fem viktiga skrivningar som finns med i rådsslutsatserna.

För det första inleds rådsslutsatserna med att man betonar den internationella dimensionen. Den måste följa samma principer och normer för fiskeriförvaltningen som de som tillämpas i EU:s vatten. Det är en viktig princip.

För det andra finns möjligheten att upphäva avtalen vid allvarliga brott mot mänskliga rättigheter och demokratiska principer. Det är en grundläggande princip för regeringen att landet inte begår allvarliga brott mot mänskliga rättigheter och demokratiska principer. Det är viktigt att detta finns formulerat i rådsslutsatserna.

För det tredje gäller det ökad transparens om det totala fisket i partnerlandets vatten. För att veta att fisket verkligen bedrivs på ett reellt överskott är det viktigt att ha information om den ackumulerade fiskeansträngningen av samtliga nationella och utländska flottor i partnerlandets vatten.

För det fjärde innebär det att exklusivitetsklausulen stärks. Exklusivitet handlar om att EU:s fartyg inte ska kunna fiska parallellt utanför avtalets ram. Det är viktigt att detta slås fast i slutsatserna för att hindra parallella avtal.

För det femte gäller det att förhands- och efterhandsbedömningar, så kallade ex ante- och ex post-utvärderingar, finns så att inte bara de miljömässiga och ekonomiska och sociala effekterna av partnerskapsavtalet kan bedömas utan också de möjligheter som en hållbar utveckling inom fiskesektorn erbjuder och vad som krävs för att den berörda kuststaten ska kunna inrätta ett ansvarsfullt fiske.

Utvärderingarna ska göras tillgängliga i god tid innan beslut ska fattas om förhandlingsmandat ska antas och göras offentliga. Detta är ett viktigt steg för att ha all information på bordet i ett så tidigt skede som möjligt och även ett viktigt led i att öka öppenheten och insynen i avtalen och deras effekter.

Vid förhandlingarna om dessa rådsslutsatser har Sverige drivit flera frågor hårt. Jag är glad för att vi har fått gehör för flera viktiga frågor. Det gäller skrivningar om mänskliga rättigheter och de andra principerna som är viktiga och som är med i förslaget till rådsslutsatser.

Som jag ser det är dessa slutsatser oerhört viktiga för att kunna påverka utformningen av framtida avtal och protokoll. Regeringen stöder att rådsslutsatserna antas och föreslår att Sverige bifaller dem vid rådsmötet nu på måndag.

Anf. 28 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M):

Herr ordförande! Det förtjänar att i detta sammanhang säga att detta är en stor framgång för Sveriges strävan i dessa frågor som vi i grunden värderingsmässigt är väldigt angelägna om att dela över partigränserna.

Man ska se detta i skenet av att vi är en liten nation i detta sammanhang, vilket gör att det är än mer positivt. Dessutom fordras en enighet i rådet för att riva upp dessa avtal. Det gör att de stora länderna hur lätt som helst skulle kunna blockera detta. Därför är det viktigt att vi nu inte rör i rådsslutsatserna utan att vi står bakom dem.

Det finns en liten bit kvar. Jag vet att Miljöpartiet, Socialdemokraterna och vi är helt överens. Det borde vara så att de som fiskar också betalar så att det inte är skattebetalarna som betalar avgifterna. Men det berörs inte i detta sammanhang, utan det får vi återkomma till där det hör hemma.

Anf. 29 PYYRI NIEMI (S):

Ordförande! Tack, ministern! Jag tycker att det är ett stort steg i rätt riktning. Jag välkomnar regeringens skarpa utfästelser. Vi fick också en mycket tydlig signal från ministern i går om att detta med mänskliga rättigheter ska respekteras. Det är en mycket viktig ståndpunkt från oss. Om man ska vara riktigt ärlig anser vi att när nya avtal ska tecknas ska man egentligen inte sätta sig ned vid förhandlingsbordet med de länder

som är diktaturer, utan då ska man avsluta samtalen. Men där är vi inte i dag, och jag kan till viss del hålla med Bengt-Anders Johansson om att det kanske inte är ett helt realistiskt alternativ. Vi har haft den diskussionen ganska ofta, så jag ska inte fördjupa mig i den.

Däremot är jag bekymrad över att fiskarna inte betalar några avgifter, och Bengt-Anders Johansson nämnde också det. Om de uppgifter vi har fått stämmer betalar alltså fiskeflottan i princip 5 procent av avgifterna, och resten av de kostnader man drar på sig finansieras av EU-medel. Jag tycker att det är helt häpnadsväckande om det är så. Det är ändå relativt sett ganska mycket pengar i slutändan. Jag tycker att det verkligen är att subventionera helt fel saker i den i övrigt ansträngda europeiska budgeten. Det kan ni ta med er.

Jag tycker att de här avtalen måste fasas ut på sikt. De gör inte så mycket nytta som jag tror att många inom EU anser att de gör. En av de mer prioriterade åtgärderna för regeringen och riksdagen är nog att jobba för att successivt använda pengarna till något helt annat. Man kan möjligen använda dem till bistånd eller till att utveckla fiskeindustrin med andra former av avtal.

Anf. 30 EMMA WALLRUP (V):

Herr ordförande! Vi håller med om att rådsslutsatserna är bra. Vi är glada att de går så långt som de gör i mycket viktiga frågor. Det är rätt inriktning. Men jag vill åter betona artikel 7 i rådsslutsatserna om den externa dimensionen. Det är viktigt att man ser över detta med provisoriska avtal. De är inte hållbara i längden. De blir för långsiktiga mot vad de borde vara eftersom de många gånger inte är bra från början. Det vill jag betona igen. Man måste också verkligen arbeta med socioekonomiska utvärderingar inför och efter avtalsskrivningar och protokoll.

Vi i Vänsterpartiet tycker också att fiskeavtalen i utvecklingsländer är någonting som man långsiktigt skulle kunna fasa ut eftersom de många gånger inte är till utvecklingsländernas fördel.

Anf. 31 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Jag är glad över att uppslutningen kring de principer som nu finns på bordet är så överväldigande som den är. Det är viktiga principer. Man kan alltid önska att de skulle gå längre, men nu är vi där vi är. I jämförelse med de rådsslutsatser som finns och som gäller från 2004 är det här en betydande skärpning och höjning av standarden och nivån på de här principerna.

Frågan om vem som ska betala för det fiske som vi ”hyr” eller ”lånar” någon annanstans ifrån är inte föremål för behandling i det här sammanhanget, utan den kommer upp i diskussionerna och sedermera besluten om den så kallade grundförordningen. Jag ber att vi återkommer till den diskussionen i det sammanhanget. Där tror jag också att vi kan ena oss om vad vi i Sverige vill, nämligen att den som nyttjar en hyrd eller lånad resurs ska betala för den nyttigheten på ett annat sätt än vad som är fallet i dag.

Något som jag däremot är mer tveksam till är om vi ska fasa ut alla de avtal som finns. Vi har ju avtal med till exempel Norge. Vi har avtal med Färöarna, och förhoppningsvis kommer vi att få ett avtal med Island. Där har vi andra strider om att vi inte har något avtal. De principer som

gäller i de sammanhangen ska underställas de rådsslutsatser som vi förhoppningsvis kan enas om på måndag.

Vad beträffar den sista frågan kan jag bara säga att Sverige drev att den provisoriska tillämpningen och skrivningen om det i artikel 7 skulle skärpas. Nu är vi inte där. Detta är så långt vi har kommit. Vi kan alla önska att vi hade kommit längre, men vi är där vi är. Ska vi få ut någonting av detta får vi nog acceptera att skrivningen är som den är, annars blir det inga rådsslutsatser. Som ni vet kräver ju rådsslutsatser att vi är eniga.

Anf. 32 HELENA LEANDER (MP):

Miljöpartiet har tidigare varit mycket kritiskt mot många av de här avtalen, men jag är väldigt glad att se att man har kommit så långt som man ändå har gjort i de här rådsslutsatserna. Man ska ta större hänsyn till både miljö och sociala aspekter. Jag tycker absolut att man ska stödja dem.

Min enda fråga är: När kommer vi att se resultat av detta i regeringens position när det gäller olika enskilda fiskeavtal som vi får upp lite då och då? På den senaste tiden har vi till exempel diskuterat avtal med ockupationsmakter och militärdiktaturer. När kommer omsvängningen att märkas på den punkten?

Anf. 33 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi anser att rådsslutsatserna inte är så skarpa som de borde vara. Det är orimligt att hävda ett hållbart fiske i de här fallen. I många fall hindrar man länderna att bygga upp en egen kapacitet, och dessutom garanterar man inte att det finns ett överskott om de någon gång skulle få i gång egna fiskeindustrier.

Det är beklämmande att se att kommissionen vill ha automatiska förlängningar om parterna inte kommer överens. Enligt min mening finns det troligen en bra orsak till att parterna tvekar om att förlänga ett avtal. Att då låta portugisiska fiskare fortsätta som förut under förhandlingstiden är rent kontraproduktivt. Jag undrar varför det är bättre att EU betalar för att portugiser ska fiska någon annanstans än att till exempel Japan gör det. Det intressanta borde ju vara priset på fisk för konsumenten och att skattebetalarna kommer undan så billigt som möjligt och inte att EU bidrar till överfiske. Enligt vår mening ska EU endast medfinansiera det fiske som sker i unionens vatten och genom utbyte av fiskerättigheter.

Anf. 34 SUSANNA HABY (M):

Herr ordförande! Jag vill stämma in i kören med lovord. Jag tycker att det är fantastiskt att man har kommit så här långt på den korta tiden. Jag undrar bara om det finns någon risk att något land ändå sätter sig emot detta med tanke på att det är ganska stora förändringar. Jag undrar också hur Europaparlamentet förhåller sig till de här texterna.

Anf. 35 PYRY NIEMI (S):

Vad jag vet har vi hittills inte gett något bistånd till Norge. Det var inte det jag åsyftade, utan jag åsyftade de mindre länderna som är dikta-

turer, även om någon politiker möjligen har nämnt den riktningen när det gäller Norge. Det var ett skämt.

Det handlar ju om Madagaskar, São Tomé och Kiribati, det vill säga de mindre länder där vi har ganska stora oroshärdar. Jag tror att det finns en helt annan metod för att kunna komma till rätta med det. Där skulle EU kunna ha ett mycket större och starkare inflytande genom att förändra biståndsbeteendet. Det är ju en form av bistånd som man bidrar med för att till exempel utveckla det hållbara fisket. Det är en av ambitionsnivåerna. Där tror jag att vi har mycket att lära för att ta nya tag när de här avtalen väl löper ut. Det handlar om att förändra beteendet fullständigt och inte bara subventionera fiskeflottan. Man kan kanske göra ett helt nytt omtag och tänka till: Hur kan vi använda de här pengarna på ett bättre sätt för att hjälpa dessa länder att respektera mänskliga rättigheter, bygga upp en egen fungerande industri och så vidare? Det var det jag åsyftade.

I övrigt tycker jag att de här avtalen med Norge och Island är bra.

Anf. 36 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M):

Herr ordförande! Pyy Niemi tog upp att man egentligen vill fasa ut de här fiskeavtalen. Det kan man måhända göra, men då ska man vara fullständigt medveten om framför allt det som står i våra grundsatser för de kommande avtalen om att det ska vara en ökad transparens med avtalslandets kumulativa fiske, det vill säga att man ska se det inom ramen för det totala fisket. Jag påstår att det inte finns någon annan nation som fiskar med de här grunderna i avtalen. Det gör att om EU skulle dra sig ur öppnar vi för bland annat diktaturer som Kina att fiska utan den här typen av hänsynstaganden. Jag tycker att det är viktigt att ha det med sig när man säger att man ska dra sig tillbaka. Då tar man inte det ansvar som vi har möjlighet att ta.

Anf. 37 EMMA WALLRUP (V):

Det stora problemet med avtalen är att man ger en viss summa för att få tillgång till fisket, men den summa man får ut av själva fångsten är så mycket större att det man egentligen gör är att man tar åt sig en mycket stor andel av de resurser som egentligen borde komma befolkningen till del i de länderna. Det finns en stor obalans i de här avtalen som vi anser vara mycket problematisk.

Anf. 38 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Låt mig börja bakifrån. I de avtal jag kan påminna mig är det vid sidan om betalning för fisket också fråga om att ge ett bistånd i form av ett sektorstöd så att nationen i fråga kan bygga upp sin verksamhet och bättre utnyttja den möjlighet som finns i det här området.

Beträffande frågan om rådet kontra parlamentet ska det noteras att detta är rådsslutsatser. Det är rådets egna, medlemsstaternas egna, principer för hur vi som medlemsstater ska gå in i förhandlingar när det gäller den här typen av avtal. Det handlar alltså inte om några parlamentsdiskussioner i anslutning till de här rådsslutsatserna vad jag känner till.

När det gäller frågan om överfiske och fiskemöjligheter slås det nu fast i förslaget till rådsslutsatser att det ska göras både förhands- och efterhandsbedömningar av de möjligheter som finns att låna ut och hyra

2011/12:29

16 mars

ut de fiskemöjligheter som finns på skilda håll i världen. Det handlar dels om beståndens utveckling och storlek, dels om miljömässiga, ekonomiska och sociala effekter i de länder som jag nämnde i min inledning här.

När kan vi förvänta oss resultat av de här slutsatserna? I takt med att nya förslag till avtal kommer på bordet gäller ju de här slutsatserna som förhoppningsvis 27 länder kan ställa sig bakom och vara eniga om.

Jag skulle vilja säga att vi nog är de som har drivit den mesta ytterkantspolitiken, det vill säga velat ha så starka rådsslutsatser som det bara går. I stort sett alla andra är på den andra sidan. Om vi inte skulle ansluta oss till detta är risken uppenbar, som jag tror jag sade på överläggningen i går med miljö- och jordbruksutskottet, att de som vill mindre på olika områden, till exempel mänskliga rättigheter, beståndsuppskattningar och allt det som ligger i de här slutsatserna, försämrar detta. De här avtalen är viktiga och betydelsefulla för framför allt ett antal sydeuropeiska stater som nyttjar de här avtalen i mycket hög utsträckning.

Frågan om pengar, betalning och så vidare måste vi be att få återkomma till när vi pratar grundförordning. Det är alltså inte uppe för avgörande eller ställningstagande vid det rådsmöte som ska vara på måndag och tisdag.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Jag ska se om jag kan sammanfatta. Det finns ett klart stöd för regeringens position under punkt 8. Emma Wallrup använde ordet "medskick" tidigare. Ska jag uppfatta det som att de tre punkter som du hade är medskick till regeringen? Okej. Då säger jag bara att jag uppfattar det som att er kritik går ut på att de provisoriska avtalen egentligen inte är provisoriska utan blir för långa enligt er mening. Ni menar att det ska vara socioekonomiska utvärderingar, och ni vill egentligen fasa ut avtalen som system.

Anf. 40 EMMA WALLRUP (V):

Jag kan avvakta med utfasningen, för jag tror att det är bra att vänta lite med det.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Då tar vi de två första punkterna. Det är ett medskick till regeringen.

Anf. 42 EMMA WALLRUP (V):

Artikel 7 var med där också.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Artikel 7 var med också. Bra!

Då finns det som sagt stöd för regeringens position under denna punkt.

Vi går över till övriga frågor. Ryssland vill minska sin grisimport.

Anf. 44 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr ordförande! Vi har, vad vi känner till i dag, tre övriga frågor. En av dem är ett meddelande om innovationspartnerskap. En annan övrig

fråga handlar om problem med export till Ryssland på grund av Schmallenbergviruset. En tredje handlar om förhandlingar om makrill i Nordatlanten, mer specifikt rörande Island och de färöiska problemen. Därtill har vi en lunchdiskussion om fördelningen mellan pelarna i den gemensamma jordbrukspolitiken som jag också vill omnämna för nämnden. På samtliga dessa punkter är jag beredd att svara på nämndens frågor.

2011/12:29

16 mars

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor.

Vi tackar för informationen och tackar för i dag.

2 § Transport, telekommunikation och energi (transport)

Statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för transport, telekommunikation och energi (transport) den 12 december 2011
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för transport, telekommunikation och energi (transport) den 22 mars 2012

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Elmsäter-Svärd med medarbetare välkomna.

Det finns inga A-punkter, men det finns en återrapport från mötet den 12 december. Vill statsrådet säga någonting? Nej. Finns det några frågor? Nej. Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Punkt 3 handlar om utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet.

Anf. 47 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Herr ordförande! Också förra rådsmötet handlade mycket om TEN-T. Nu har vi kommit betydligt längre. Det är nog inga problem med korridorer och att man ska ha harmoniserade regelverk. Det som återstår och ännu inte är riktigt färdigt och där vi från svensk sida har haft invändningar är kravspecifikationen.

Jag nämnde tidigare när jag var här kravlistan som finns med när det gäller järnvägar men framför allt vägar. Vi har haft situationen att en stor del av vårt vägnät inom stomnätverket inte skulle kunna vara anpassat efter de krav som finns. Det skulle kosta rätt mycket pengar.

Den diskussion som har förts och som fortfarande pågår är om det kan finnas möjligheter till undantag för områden som inte är speciellt tätbefolkade. Det skulle kunna göra rätt mycket. Annars får vi en orimlig kravspecifikation på både befintliga vägar och nya vägar.

Det är rätt många länder som har tagit upp detta. Som det verkar enligt de rykten vi fått under natten – det är inte klart – tenderar det att bli någon form av undantag i skullkraven när det gäller vägsidan. Det är det som återstår för oss. Annars är vi beredda att stödja förslaget, men vi vill ha in kompletteringen med undantagsmöjligheterna för vägar.

Anf. 48 JOHNNY SKALIN (SD):

Som vi har framfört tidigare motsätter vi oss all finansiering av TEN genom budgeten. Detta är satsningar som vi menar att länderna måste göra själva.

Anf. 49 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Det mesta när det gäller väg och järnväg betalas av medlemsstaterna själva – nästan till 98 procent brukar det vara. Möjligheten med TEN finns framför allt för studier och projekteringar. Det brukar finnas ett starkt intresse från medlemsstaterna att hitta en mernytta.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar det som att det finns stöd för regeringens position under punkt 3.

Anf. 51 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Den har det varit diskussion om. Det som var uppe i diskussionen tidigare handlade om en artikel om huruvida man skulle migrera förarkortet till körkortet. Det som nu har kommit tillbaka in men som faktiskt var borta ett tag var bestämmelsen om möjligheten att införa ett tillfälligt körkort. Det är någonting som det danska ordförandeskapet tillsammans med kommissionen uppenbarligen vill ha in, men det har varit bortplockat. Nu har det nog blivit så mycket diskussioner att man har valt att plocka ut ärendet i stället. Man kommer inte överens.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till punkt 5 om flygplatspaketet.

Anf. 53 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Detta är också en allmän inriktning, men just flygpaketet är någonting som danskarna vill jobba med under sitt ordförandeskap. Det är uppdelat i tre områden, kan man säga, marktjänster, ”slottar” och buller. Nu är det en allmän inriktning om själva marktjänsterna. Marktjänsterna är väl egentligen allt från incheckning av personal och bagage, catering och arbete med flygteknik till städning och allt möjligt.

Det som har varit uppe i diskussionen och som vi har haft med från svensk sida när det gäller godkännandeförfarandet av vilka som får utföra marktjänster är att det finns en risk att det blir lite för byråkratiskt om man ska ha någon form av myndighet som utför godkännandena. Vi har fört samtal med SAS och Swedavia, och från svensk sida var vi – liksom andra länder, typ England – mer inne på att detta borde kunna ske på frivillig väg. Nu kom man så långt i Coreper senast att det kommer att ske på frivillig väg. Det tycker vi är bra. När det gäller det här förslaget kommer vi att stödja eller anta den allmänna inriktningen. Detta gäller större flygplatser.

Anf. 54 JOHNNY SKALIN (SD):

Man ska alltså instifta en förordning som är frivillig? Vi blir inte tvingade att följa de riktlinjer som sätts?

Anf. 55 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Så är det. Det finns sedan tidigare ett direktiv. Tanken är nu att man ska ha en förordning, och det gör det starkare, så att det också blir lika inom EU.

Det finns problem på flygsidan. På större flygplatser har man kanske Lufthansa som en stor aktör. Det blir då problematiskt för andra aktörer som kommer in om de inte själva har möjlighet att ordna med sin incheckning av personer eller annat och blir styrda. Detta är egentligen ett sätt att öppna för fler, ungefär som vi har det på Arlanda. Vi har det redan ganska likt det här.

Anf. 56 LARS OHLY (V):

Jag ser här att regeringen tycker att det finns problem med den administrativa börda som kan följa av det här förslaget. Det är en synpunkt som man kan dela. Däremot har jag lite svårare att förstå det här med att man ska ha en frivillighet vad gäller certifieringen av dem som utför marktjänsterna. Då faller en poäng med förslaget, nämligen att man också höjer säkerhetsaspekterna. Det är väl det som är bakgrunden; om man får in fler som utför marktjänster måste man samtidigt bevaka att säkerheten upprätthålls på en hög nivå. Säkerheten får aldrig bli en frivillig fråga för respektive flygplats eller land.

Anf. 57 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Det är helt riktigt. Därför får också flygplatsledningen ett särskilt ansvar för att koordinera alla marktjänster. Det är nästan så att man tittar lite grann på Arlanda som ett föregångsexempel. Där har vi frivilligheten och flera aktörer, men ansvaret vilar på flygplatsledningen, framför allt för koordineringen mellan alla. Det kan gälla till exempel hur snöröjningen hänger ihop med incheckningen, planens framfart till gater och alltihop. Det är så man får försöka uppnå det. Men för säkerheten är det flygplatsledningen som har det utpekade ansvaret, oavsett vem som utför marktjänsterna.

Anf. 58 LARS OHLY (V):

Jag tror att det är riktigt att flygplatsledningen ska ha det ansvaret, men det skulle inte hindra att man var positiv till en certifiering av marktjänstleverantörerna. Det finns ingen motsättning däremellan. Det tycker jag skulle höja standarden på de tjänster som utförs ytterligare, också vad gäller säkerheten.

Anf. 59 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Kritiken mot byråkratin har varit utifrån att det måste finnas en särskild myndighet. Vi har, tillsammans med andra, sett att det kanske är mer frivilligt. Det blir ändå en form av godkännandeförfarande – certifiering.

Det ställs krav på alla dem som arbetar där att de har säkerhetskunskap och genomgår utbildning. Det görs av flygplatsledningen.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Det finns stöd för regeringens position under punkten 5.
Vi går till punkten 7, Övriga frågor.

Anf. 61 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Det kommer att vara ett antal övriga frågor av mer informativ karaktär. En sådan punkt är rederi- och kryssningsolyckan med Costa Concordia. Det kommer att bli en uppdatering av hur det går med utredningen, som vi naturligtvis följer. Det är ren information.

De övriga punkterna är av samma karaktär. Det är handel med utsläppsrätter för flygsidan. Det är en uppdatering av status för Galileoprojektet, framför allt tidsplan och kostnad. Det kommer möjligtvis en punkt

till om bussolyckan i Schweiz. Alla punkterna är av ren informativ karaktär.

2011/12:29

16 mars

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Hur hanterar ni det om schweizarna inte är med?

Anf. 63 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Det är mer utifrån ett trafiksäkerhetsperspektiv och tunnlar. Nu var i och för sig Belgien inblandat och även en del holländska barn. Frågan kommer alltid upp om en sådan olycka kan hända någon annanstans, vad som har föranlett olyckan och så vidare.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor på de övriga frågorna.

Vi tackar för i dag.

Innehållsförteckning

1 § Jordbruk och fiske.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	1
Anf. 5 PYRY NIEMI (S).....	2
Anf. 6 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 7 PYRY NIEMI (S).....	2
Anf. 8 EMMA WALLRUP (V)	2
Anf. 9 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M).....	2
Anf. 10 PYRY NIEMI (S).....	2
Anf. 11 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 12 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	3
Anf. 13 JOHNNY SKALIN (SD)	4
Anf. 14 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	4
Anf. 15 EMMA WALLRUP (V)	4
Anf. 16 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	4
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 18 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	4
Anf. 19 PYRY NIEMI (S).....	5
Anf. 20 JOHNNY SKALIN (SD)	5
Anf. 21 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	6
Anf. 22 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 23 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	6
Anf. 24 PYRY NIEMI (S).....	7
Anf. 25 HELENA LEANDER (MP).....	7
Anf. 26 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 27 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	7
Anf. 28 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M).....	8
Anf. 29 PYRY NIEMI (S).....	8
Anf. 30 EMMA WALLRUP (V)	9
Anf. 31 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	9
Anf. 32 HELENA LEANDER (MP).....	10
Anf. 33 JOHNNY SKALIN (SD)	10
Anf. 34 SUSANNA HABY (M)	10
Anf. 35 PYRY NIEMI (S).....	10
Anf. 36 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M).....	11
Anf. 37 EMMA WALLRUP (V)	11
Anf. 38 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	11
Anf. 39 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 40 EMMA WALLRUP (V)	12
Anf. 41 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 42 EMMA WALLRUP (V)	12
Anf. 43 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 44 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	12
Anf. 45 ORDFÖRANDEN	13
2 § Transport, telekommunikation och energi (transport)	14
Anf. 46 ORDFÖRANDEN	14

Anf. 47 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M)	14	2011/12:29
Anf. 48 JOHNNY SKALIN (SD).....	14	16 mars
Anf. 49 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M)	14	
Anf. 50 ORDFÖRANDEN.....	15	
Anf. 51 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M)	15	
Anf. 52 ORDFÖRANDEN.....	15	
Anf. 53 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M)	15	
Anf. 54 JOHNNY SKALIN (SD).....	15	
Anf. 55 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M)	15	
Anf. 56 LARS OHLY (V)	16	
Anf. 57 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M)	16	
Anf. 58 LARS OHLY (V)	16	
Anf. 59 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M)	16	
Anf. 60 ORDFÖRANDEN.....	16	
Anf. 61 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M)	16	
Anf. 62 ORDFÖRANDEN.....	17	
Anf. 63 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M)	17	
Anf. 64 ORDFÖRANDEN.....	17	